

INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS

(Második akkreditációs értékelés)

2006/9/XI/2. sz. MAB határozat

***TESSEDIK SÁMUEL FŐISKOLA
GAZDASÁGI FŐISKOLAI KAR***

A MAB plénuma által felkért kari látogató bizottsági tagok:

Molnár József CSc

elnök

Bartók István

Hamar Farkas

Németh Péter CSc

Pálfi Nóra HÖÖK

2006. december 8.

GAZDASÁGI FŐISKOLAI KAR	Akkreditációs minősítés A
--------------------------------	---

AZ AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS INDOKLÁSA

A Karon folyó valamennyi képzés akkreditálható. A gazdálkodás- és szervezéstudományokhoz sorolt szakok működése tekinthet vissza a legkomolyabb múltra. Ezen a területen a Kar tevékenysége minden tekintetben pozitív fejlődést mutat, javultak a személyi és tárgyi feltételek. Minden tekintetben megfelelnek az akkreditációs követelményeknek. A lineáris képzésre történő áttérés feltételei adottak. A bölcsészettudományi képzési területen a *személyügyi szervező* szak eddigi tevékenysége alapján akkreditálható. Az *andragógia*, mint a lineáris képzésben megjelenő utódszak erős személyi fejlesztést igényel. Az egészségtudományok területén folyó hagyományos képzések: *diplomás ápoló*, valamint az *általános szociális munkás* szakokat a bizottság a szakok kifutásáig javasolja akkreditálni, ugyanakkor ezek utódszakjain (*ápolás és betegellátás, szociális munka*) fejlesztések szükségesek. (L. még a 15. old. megjegyzéseit.)

A Kar és az egész Főiskola működése szempontjából kedvezőtlen az állandó szervezeti átalakulás. Karok átalakulása, leválása, profiljuk külső hatásra történő változtatása nem teszi lehetővé a szakmai integrációban rejlő lehetőségek kihasználását. Kedvezőtlen körülményként értékeljük azt is, hogy a Kar nem integrálódott eléggé a térség és Békéscsaba társadalmi-gazdasági rendszerébe.

MINŐSÉGÉRTÉKELÉS

Oktatás-képzés

A Karon folyó képzés minden szakon megfelel a képesítési követelményeknek. Az oktatás tartalmi és módszertani szempontból egyaránt korszerű. Az oktatott tananyag egyetemi, főiskolai jegyzetek, saját segédanyagok formájában rendelkezésre áll. Az ismeretanyag ellenőrzése, számonkérése korrekt. A színvonal a hazai felsőoktatás főiskolai szintjének megfelelő. Minden szak esetén erős a törekvés a gyakorlati készségek és képességek fejlesztésére. A lineáris rendszerre történő áttérés kisebb zökkenőkkel megvalósítható.

Szolgáltatások

Kollégium

Vidéki hallgatók a kollégiumban kaphatnak helyet, melynek feltétele, hogy Békéscsabától 20 km távolságban legyen a lakóhelyük. A kollégium kb. 220 fő befogadására alkalmas. Ez nem elegendő minden azt igénylő hallgató befogadására.

A békéscsabai kollégium tehát csak részben képes kielégíteni a hallgatói igényeket. A férőhelyek száma a hallgatók létszámához képest szűkös, 216 fő háromágyas szobákban történő elhelyezése biztosított. A kollégiumba jelentkezők átlag 44,5%-a kerül felvételre.

Ugyanakkor a városban elérhetők megfelelő magánszállások, így a hallgatók elszállásolása megoldható.

Sport

A főiskola rendelkezik sportcsarnokkal ezen kívül sportolási lehetőséget is biztosít hallgatói számára két félév kötelezően előírt testnevelési órában. A hallgatók önállóan is szerveznek sportfoglalkozásokat, így például aerobic tanfolyamokat. A hallgatók sportolási lehetőségei tehát sokszínűek és alkalmasak a hallgatók testmozgási igényeinek kielégítésére. A sportolási lehetőségek szervezésében jelentős szerepet tölt be a HÖK. A Kar rendelkezik egy korszerű, nemzetközi versenyek rendezésére is alkalmas méretű kézilabda, kosárlabda és röplabda pályát magába foglaló, nagyon jó állapotú sportcsarnokkal és a hozzá tartozó kiegészítő létesítményekkel (öltözők, zuhanyzók, kondicionáló terem). Ezen túlmenően az oktatás rendelkezésére áll külső uszoda (a Széchenyi Terv keretében felújított, nemzetközi versenyek rendezésére is alkalmas városi uszoda, a hozzá tartozó termálfürdővel, szaunával és egyéb wellness szolgáltatásokkal). A tornaterem tornaszerekkel és egyéb (pl. labdajátékokhoz szükséges) eszközökkel kiválóan ellátott. Összességében a tárgyi feltételek szinte ideálisnak mondhatóak.

Nyelvi képzés

Nyelvórák a képzés teljes ideje alatt rendelkezésre állnak a hallgatók számára. A nyelvi képzés feltételei a középiskolát megfelelő nyelvi alappal elhagyó hallgatók számára megfelelőek. Az elégtelen alappal a főiskolára kerülő hallgatóknak viszont egyéni erőfeszítéseket kell tenniük a diploma megszerzéséhez szükséges középfokú, C típusú nyelvvizsga megszerzéséért. A nyelvi képzés jelenleg a kötelezően választható (tehát nem kötelező) tantárgyak körében van, minden félévben indul és 300 óra áll rendelkezésre. Az új rendszerben 90 óra kötelező óraszám jelenik meg, amely nagymértékben csökkenti az ingyenesen igénybe vehető nyelvórák számát.

A Főiskolán működik a PROFIX, a ZÖLD ÚT illetve az ORIGÓ nyelvvizsga centrum, melyek általános nyelvi képzést nyújtanak angol, német, szlovák, román nyelveken. Ezen kívül szakmai nyelveket is oktatnak illetve szakmai nyelvvizsgát bonyolítanak.

Könyvtár

A könyvtár személyes használatát kedvezőtlenül befolyásolja a szűkös elhelyezés. A 60 ezres állomány 250 m²-re van összezsúfolva. Az olvasótermi férőhelyek száma a hallgatói létszámhoz viszonyítva nagyon alacsony 36, az Internet végpontok száma 15, ebből olvasói 8. A könyvtári adatbázis Interneten keresztül azonban 24 órán keresztül elérhető, folyamatosan van lehetőség a katalógusban való keresésre és az olvasói állapot lekérdezésére. A könyvtár jelenleg több kis helyiségből áll, melyet tantermek egybenyitásával alakítottak ki. Ez különösen vizsgaidőszakban szűkös, azonban építés alatt áll az új könyvtár épülete, mely várhatóan decemberre elkészül és megoldja ezt a problémát.

Informatika

A számítástechnikai termekben több mint száz számítógép áll a hallgatók rendelkezésére, valamint külön teremben nyelvi labor is kialakításra került. A számítógépek gépteremben, olvasótermekben, a kollégiumban illetve a nyelvi laboratóriumokban állnak rendelkezésre. A gépek jól el vannak látva a feladatok elvégzéséhez szükséges irodai és tudományos

szoftverekkel. A NEPTUN használatához a géptermi gépeken kívül külön hozzáférési pontok találhatóak a folyosókon. A Főiskolán ezen kívül ECDL vizsgaközpont is működik.

Oktatástechnika

A szak oktatástechnikai eszközökkel jól ellátott, minden dolgozó rendelkezik lappal, a tanszékeken is találhatóak, valamint projektorok és írásvetítők is rendelkezésre állnak. Az oktatási helységeken biztosított a szükséges technikai eszközök használata. Az oktatástechnikai háttér tehát jól működik a Karon.

Személyi feltételek

A kar 42 oktatója közül 12 fő minősített (29 %), melyből 2 fő a matematika tudományok kandidátusa, 2 fő a földrajztudomány kandidátusa, 3 fő a közgazdaságtudomány kandidátusa, 2 fő a neveléstudomány kandidátusa, 2 fő szerzett PhD fokozatot közgazdaságtudományból és 1 fő nyelvtudományból. A kandidátusok közül 7 fő egyúttal egyetemi dr. is. Ezek mellett 7 fő dr. univ. minősítéssel rendelkezik. A fiatalabb oktatók közül heten doktori programokban vesznek részt az ország különböző egyetemén, így a jövőbeni utánpótlás is várhatólag megoldódik. A kar oktatóinak 21,5 %-a kandidátus, 7,1 %-a PhD. fokozattal rendelkezik. További 16,7 %-uk dr. univ. címet szerzett. Az oktatók átlag életkora: 45,7 év.

Hallgatói elégedettség

A hallgatókkal történt beszélgetés alapján elmondható, hogy a hallgatók elégedettek a főiskolai képzés színvonalával, a tanult anyaggal, tankönyvekkel, a számonkérés módjával. Itt azonban felmerültek olyan vélemények is, hogy jobb lenne több szóbeli vizsga, hogy megtanulják jobban kifejezni magukat. A hallgatók a főiskola elvégzése utáni elhelyezkedési lehetőségeket is nagyon pozitívnak látják.

A hallgatók leginkább a Neptun rendszer problémáit kifogásolták, itt érdemes lenne ezt megvizsgálni, és a hibákat korrigálni. További hallgatói igényként merült fel a gyakorlatban használt számítástechnikai programok megismerése, így pl. a SAP program.

A karon nagyon jól szervezett diákszervezetek működnek, a hallgatók sokat tesznek a közösségi élet fenntartásáért, programokat, rendezvényeket szerveznek.

A szakirányú továbbképzésen, a levelezős hallgatóknál merült fel egy probléma, hogy nem voltak eléggé tájékozottak a képzésben elérhető lehetőségeikről (pl. a választható tantárgyak tartalma). Az információk elérhetőek az internetes honlapon, de javaslatként megfogalmazható, hogy érdemes lenne alaposabban kidolgozni a tájékoztatás rendszerét, melyből a levelezős hallgatók megtudhatják, hogy milyen információhoz hogyan juthatnak hozzá.

Az oktatással és az oktatókkal kapcsolatos hallgatói vélemények feltárására általában kétfévente kerül sor. Ennek a frekvenciának a javítása kívánatos, hogy az észrevételek alapján folyamatosabban javíthatóak legyenek a teljesítmények. A hallgatói elégedettség mérésére marketing kutatás formájában is megtörtént. Az eredmények feldolgozása folyamatban van. A volt hallgatókkal való kapcsolattartás intézményrendszere még nem alakult ki, de a fejlesztés folyamatban van.

Kutatás-fejlesztés

A Kar nagy hangsúlyt helyez a profiljába vágó, elsősorban regionális szerepkörét erősítő kutatásokra. Nemzetközi partnereivel közösen szervezett konferenciákon, kiadványokban és CD-formában, de számos esetben tananyag formájában is megjelenítik kutatási eredményeiket.

A főiskolai képzés jellegéből adódóan a kutatási tevékenységet szintén a főiskola oktatói végzik. Hasonló módon, a kutatáshoz a főiskola infrastrukturális háttérét veszik segítségül, így a könyvtár, számítógépek és egyéb főiskolai eszközök említhetők meg.

A kutatási tevékenység középpontjában az a szemlélet áll, hogy a kutatók (oktatók) tevékenységükkel a Dél-Alföldi Régió hátrányos helyzetét javítsák, fejlődését elősegítsék. Ennek jegyében főleg helyzetelemző, értékelő tanulmányok készülnek. A Kar nagy hangsúlyt helyez a profiljába vágó és regionális szerepkörét erősítő kutatási témákban a folyamatos teljesítmény biztosítására. Ennek fő formáját nemzetközi partnereivel közösen kezdeményezett konferenciák rendszeres megszervezése és a kutatási eredmények konferencia kötetekben és cd-ken, valamint a saját és partnerintézmények tudományos periodikáiban való közzététele jelenti. Emellett a kutatások eredményei be is épülnek az oktatásba a jegyzeteken, előadásokon és a szakszemináriumokon keresztül. A kutatási tevékenység további erősítését szolgálja a regionális kutatási terület pécsi központjaival folyamatosan fejlődő kapcsolatrendszer is, melyben további jelentős tartalékok is vannak.

Tehetséggondozás

A Kari HÖK minden évben megszervezi a TDK Konferenciát, mely a pénzügyi és gazdálkodási szekcióban 8-10 résztvevő közreműködése mellett zajlik. A konferencia helyezettjei rendszeresen szerepelnek hasonló nemzetközi konferenciákon és a kari konferencia résztvevői között is rendszeresen megjelennek külföldi hallgatók a Kar külföldi partnerintézményeiből. A Kar hallgatói országos szinten is érték már el első helyezést a TDK konferencián.

Az őszi TDK-n két szekcióban kb. 20 hallgató vett részt, volt aki az OTDK-ra is bejutott. A rátermett hallgatók Aradon, ill, Besztercebányán a társintézményekkel közösen szervezett konferenciákon is részt vesznek, ahol angol nyelven kell előadni. Szintén lehetőségként merül fel a kiemelkedő képességű hallgatók számára, hogy demonstrátorként részt vehetnek a tanszékek munkájában.

Javaslatként vetjük fel, hogy a jobb képességű hallgatókat főiskolai segítséggel kellene irányítani olyan gyakorlati hely felé, ahol képességeiket hatékonyabban kamatoztathatják.

Vezetés értékelés

A Kar vezetési struktúrája egyszerű, részben a szakokon, részben a tanszékeken keresztül történik. Vezetői szintről az információk nehezen jutnak le a munkatársi, tanári szintre.

A főiskola vezetése tehát a tanszékeken keresztül történik, a tanszékvezetők ellenőrzik a tanárok munkáját. Korábban szakigazgatói pozíció is létezett, de ez megszűnt, mert ezen a döntési szinten gyakori ütközések keletkeztek a kari szinttel. Jelenleg a tanszékvezetők mellett szakfelelősök működnek, akiknek utasítási jogkörük nincs, de javaslatokat tehetnek, és a minőségért, koordinálásért felelősek.

Szűkebb vezetői értekezleten a rektor, kari főigazgatók, és helyetteseik vesznek részt, melyről tájékoztatást kapnak a kollégák. Bizonyos esetekben tanszékvezetőkkel kibővített értekezletet tartanak.

A vezetői szinten születő döntések kommunikációja a dolgozók szerint problémás, nehezen jutnak hozzá az információhoz. 2006 februárjában „dolgozói elégedettség mérést” végeztek a főiskolán, itt is megjelent ez a probléma.

Minőségbiztosítási rendszer, minőségfejlesztés

Minőségbiztosítási rendszer még nincs, jelenleg folyik a kialakítása TSF szinten. Kari szinten minőségbiztosítási program született 2005 májusában, ezt a „Minőségbiztosítási Program” c. kiadvány tartalmazza. Ebben megfogalmazódik a kar küldetése, a minőségpolitika, és a minőségcélok. Meghatározásra kerülnek a felelősségi körök és hatáskörök, valamint a vezetőség átvilágításának bemenő és kimenő adatai. Részletes kidolgozásra került a minőségirányítási program dokumentációs rendszere. Megfogalmazódnak az erőforrásokkal való gazdálkodás alapkövetelményei (emberi erőforrás, infrastruktúra, munkakörnyezet). Megjelenik a kari szolgáltatási folyamata mérésének, elemzésének, és fejlesztésének a szükségessége, a hallgatók, a dolgozók, valamint egyéb partnerek megelégedettségének a mérése, kimutatása iránti igény.

A Karon 1996 óta működik Minőségbiztosítási Bizottság, mely áttekinti az év képzéseit, háttérét, tantárgyfejlesztéseit. Sajnos a működése nem túl domináns, ennek a fejlesztése, és integrálása a Minőségbiztosítási Programba, majd később a TSF szintű Minőségbiztosítási rendszerbe mindenképpen szükséges és kívánatos.

A rendszer további elemeként a hallgatók évente, két évente központilag meghatározott kérdések alapján értékelik tanáraik munkáját. Ezt is indokolt lenne tovább fejleszteni, gyakoribbá, rendszeressé tenni.

A minőségbiztosítás jegyében a főiskola vezetői fontosnak tartják a munkaerő-piaci folyamatok figyelemmel kísérését, kapcsolatot tartanak a Magyar Közgazdasági Társasággal, a Magyar Könyvvizsgáló Kamara Békés megyei Testületével. Ez egészíti ki a hallgatók gyakorlati helyéről kapott értékelés is.

Integrációs észrevételek

Az integráció igazi előnyét még nem látják a Karon. A nagy földrajzi távolság miatt nem alakult ki igazán egységes szemlélet, a karok őrzik korábbi arculatukat, külön költségvetésük van.

Együttműködés: Szarvasról jönnek kollégák Békéscsabára, a szakindítások közösek, a műszaki menedzser szak egy közös projekt.

Párhuzamosságok felszámolása: A békéscsabai tanítóképzés Szarvasra került (bár korábban erre alapult a főiskola), és az ottani óvóképzővel egyesült: Óvó – tanító pedagógiai kar jött létre.

Jövőbeni együttműködés: Műszaki szakmenedzser szak indításához a szarvasi kar adná a műszaki részt.

Önértékelés – jövőkép – stratégia

A főiskola önértékeléséről komoly anyag készült, mely részleteit a MAB számára rendelkezésre bocsátották. Ebben elemzik a képzési követelményben rögzített kompetenciák megszerzésének biztosítása érdekében teendő lépéseket (alapfogalmak megismertetése, gyakorlati elemzés, értékelés képessége, pénzügyi és számviteli folyamatok megismerése, megértése).

Rámutatnak, hogy az önértékelés fontos eleme a hallgatói (volt és jelenlegi) elégedettség vizsgálata (és az eredmények figyelembe vétele az oktatásban), melyhez a korábban említetteknek megfelelően gyakorlati tanulmány is készült.

Az önértékelés további eleme a szak záróvizsgáira felállított SWOT analízis (a záróvizsga bizottságnak feltett kérdések alapján). Ez az elemzés is irányt mutat a főiskola számára a további fejlődéshez.

Az önértékelésben szerepel a humán erőforrás és az infrastruktúra elemzése is, melyből látható, hogy a főiskola vezetői is tisztában vannak azzal, hogy a minőség biztosításához mindkét területen további lépéseket szükséges megtenni.

A főiskola jövőképeinek meghatározó eleme az Andragógia szak fejlesztése, akkreditált felsőfokú képzés kialakítása, valamint a Műszaki menedzser szak kialakítása, majd a lehetőségek szerint karrá alakítása.

Stratégiai elemként a Szegedi Egyetemmel és a Gödöllői Egyetemmel való stratégiai együttműködés lehetősége vetődik fel, ahol a hallgatók további képzést kaphatnak pénzügy, humán erőforrás, ill. gazdálkodási területeken.

A Kar további működésére vonatkozó megjegyzések, javaslatok

Az intézmény úgy tud felkészülni a soron következő akkreditációs értékelésre, ha folytatja a személyi feltételek javítását, elsősorban a minőségre és a fiatalításra kell figyelnie. A bizottság majdan kiküldendő látogató bizottság figyelmét felhívánk arra, hogy kérje számon az előzőeket és tekintse át a várossal/városokkal és a régióval kapcsolatos közös tevékenységet.

Tudományág megnevezése: GAZDÁLKODÁS- ÉS SZERVEZÉSTUDOMÁNYOK	
<i>A tudományághoz tartozó képzések felsorolása</i>	<i>A képzések akkreditáció s minősítése A / NA</i>
<u>Alapképzések</u>	
<p><u>Megnevezés:</u> Pénzügyi szak <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő:</u> levelező 4 félév Székhelyen kívüli: 4 félév (2000/01-2003/04 tanévekben) <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 7/1999. (II.1.) <u>A jogutód alapszak:</u> Pénzügy és számvitel <u>képzési terülte:</u> gazdaság-tudományok <u>képzési ága:</u> üzleti</p>	A
<p><u>Megnevezés:</u> Gazdálkodási szak <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő:</u> nappali 6 félév levelező: 8 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 4/1996. (I.18.) <u>A jogutód alapszak:</u> gazdálkodás és menedzsment <u>képzési terülte:</u> gazdaság-tudományok <u>képzési ága:</u> üzleti</p>	A
<p><u>Megnevezés:</u> Személyügyi szervező <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő:</u> nappali 6 félév levelező: 6 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> nincs <u>A jogutód alapszak:</u> andragógia <u>képzési terülte:</u> bölcsészet-tudományi <u>képzési ága:</u> pedagógia és pszichológia</p>	A
<u>Szakirányú továbbképzés</u>	
<p><u>Megnevezés:</u> Pénzügyi vállalkozási szakirányú továbbképzés <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő:</u> levelező 4 félév Székhelyen kívüli: 4 félév (2000/01-2003/04 tanévekben) <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 7/1999. (II.1.)</p>	A

A TUDOMÁNYÁGHOZ TARTOZÓ KÉPZÉSEK MINŐSÉGI ÉRTÉKELÉSE

Pénzügy szak

Akkreditációs minősítés

A

Az ismeretanyag kidolgozása még a korábbi PSZF tanárok segítségével történt, akik korábban oktattak is a főiskolán, és átadták tapasztalataikat a helyieknek. Az elmúlt időszakban a helyi oktatók egyéni arculatot alakítottak ki. Az ismeretanyag megfelel a szakon elvárható szintnek. A számonkérés főleg írásban történik, bár a társadalomtudományok esetén, sőt bizonyos esetekben a számvitel tantárgyban is megtalálhatóak szóbeli vizsgák. Ezen túl elemzések, esettanulmányok, prezentációk készítése jellemző, főleg a gyakorlatorientált tantárgyaknál.

A hallgatók a 7.-ik félév során végeznek gyakorlati tevékenységet. A hallgatók saját maguk szerzik a gyakorlati helyet, de amennyiben ez nem sikerül, az iskola segítséget nyújt a megfelelő hely megtalálásához. Az iskola nagyon szigorú előírásokat támaszt a gyakorlati hellyel kapcsolatban (legalább 100mFt árbevétel, 50 fő foglalkoztatott, stb.), melyeket a „Szakmai gyakorlat szervezés részletes szabályai” c. kötet tartalmaz. A hallgatóknak a gyakorlat elvégzéséről szigorú munkanaplót kell vezetni. A békéscsabai gyakorlati helyek korlátozott mennyisége miatt sokan Budapesten találnak helyet, vagy pedig a szülővárosukban.

A szigorú személyi feltételek megteremtése folyamatosan történik. A Pénzügy és Számvitel Tanszéken 3 fő minősített oktató dolgozik főállásúként, jelenleg két oktató végzi Ph.D. tanulmányait, többen tervezik a tanulmányok megkezdését. A nyugdíjba vonuló kollégák helyét pedig fokozatos tanárokkal tervezik betölteni.

Az infrastruktúra kialakítása is folyamatosan történik, megkezdődött egy 300 férőhelyes előadóterem építése, ami a tervek szerint decemberben kerül átadásra, így az előadások nagy része összevonható lesz, mely révén jelentős emberi erőforrás szabadul fel.

Itt szeretnénk jelezni, hogy az újonnan kialakított rendszer tantárgyi koncepcióját nem tartjuk helyesnek. A nemzetközi normáknak megfelelően kialakításra került a négy tantárgyi modul (A,B,C,D), melyek azonban csupán a korábbi pénzügy szak tantárgyainak átemelésével keletkeztek, így nem tükrözik az új rendszer szellemiségét. Különösen azt tartjuk helytelenek, hogy a C szakmai törzsanyag modul hordozza a számvitel tantárgyak zömét, valamint a D szakirány modul csupán a pénzügy (vállalkozási) szakirány tantárgyainak zömét hordozza.

Vagy úgy is lehetne fogalmazni, hogy mind a C, mind a D modulban keverednek a fent említett tantárgyak. A szak nevének és a nemzetközi normáknak megfelelően helyesebb lenne a C modulba gyűjteni a közös szakmai törzsanyagot, és a D modulban elkülönítve megjeleníteni a pénzügy szakirány tárgyait, és külön a számvitel szakirány tárgyait.

Korábban a kutatási tevékenység a karhoz tartozott, mára ez a tevékenység a tanszéki szintre tolódik. Ennek jegyében született a Pénzügyi és Számviteli Tanszék kutatási terve, mely a tanszék munkatársainak kutatási tevékenységét tartalmazza. A kutatók (tanárok) hazai és nemzetközi konferenciákon vesznek részt, illetve saját maguk is szerveznek ilyeneket. Ezen kívül részt vesznek a hallgatók TDK munkájában, szakszemináriumi témákat hirdetnek meg, szakmai, oktatási anyagokat készítenek, publikációkat jelentetnek meg. A társadalomtudományi anyagok a „Körös tanulmányok” című kiadványban jelennek meg, míg a „Perspektíva” című kiadvány többnyelvű, az Arad-Besztercebánya-Békéscsaba eurorégió kapcsolatait elemző tanulmányoknak ad helyet. A kutatás során a tanszék tagjai arra is

törekednek, hogy a kutatási eredmények a lehetőségekhez képest megjelenjenek a tananyagban.

A végzett hallgatók nyomon követése terén a közelmúltban komoly előrelépés történt a főiskolán. 2006 februárjában kb. 4-5 éve végzett hallgatókat hívtak meg levélben öregdiák találkozóra, ahol komoly statisztikai felmérés készült a korábban végzettek jelenlegi helyzetéről. Ez a felmérés a Perspektíva c. kiadványban meg is jelent.

A felmérésből az derül ki, hogy a hallgatók gyakorlati munkájuk szempontjából azokat a tárgyakat tartják legfontosabbnak, amelyek az oktatás során is nagy hangsúlyt kapnak (Pl. pénzügy. adózás, számvitel), de szeretnék, ha a képzés gyakorlatorientáltabb lenne, több gyakorlati helyről származó külső oktatóval. A beiskolázottakkal kapcsolatban is készült egy statisztikai elemzés 2005 nyarán (honnan jöttek erre a főiskolára, miért, stb.)

Gazdálkodási szak

Akkreditációs minősítés

A

A Tessedik Sámuel Főiskola Gazdasági Főiskolai Kara Gazdálkodási szakán 1999 óta folyik közgazdászok képzése. A hallgatók három szakirány közül választhatnak, melyek a banki-biztosítási, vállalkozási és a költségvetési szakirány. A képzés személyi feltételei a MAB követelményeknek megfelelnek. A korábbi minősítés során kifogásolt helyzet, hogy nem minősített oktatók is tantárgyfelelősi feladatokat láttak el főtárgyagnál megszűnt. A szak és szakirány felelősök és a fő tantárgyak felelősei rendelkeznek tudományos minősítéssel. A 2006-2007. tanévtől megkezdődik a képzés a Karon a MAB által jóváhagyott Gazdálkodási és Menedzsment alapszakon. Az új szak személyi feltételei megfelelő módon rendelkezésre állnak. A szakindítás oktatási előkészítése a bizottság látogatása során még nem zárult le. A Gazdálkodási és az újonnan induló Gazdálkodási és Menedzsment szak általános működési feltételei biztosítottak és ezek meglétére a jövőben is számítani lehet, így azok akkreditálását javasolja a Látogató Bizottság.

A gazdálkodási szakon folyó oktatás menetét a MAB által biztosított szempontrendszer figyelembevételével ellenőrizte a bizottság. Az oktatás két fő szakaszra tagolható. Az első három félévben az alapozó és látókör bővítő, valamint a módszertani tárgyak oktatása folyik. A negyedik-hatodik félévben az oktatás elsősorban a szakirányú ismereteket tartalmazza; a gazdálkodási alapismeretek és a szakirányok szakmai anyaga jelenik meg a képzésben. A gazdálkodási szakon a 2005. október 15-i statisztikai jelentés szerint 895 hallgató tanul. Közülük 371 fő nappali, 524 fő levelező képzésben vesz részt.

Az oktatott tananyag színvonala általában véve megfelelő: a tananyagok részben egyetemi tankönyvekre épülnek, de jelentős a saját jegyzetek oktatási szerepe is. Meg kell említeni, hogy a fénymásolt előadás fóliák is erőteljesen jelen vannak az oktatásban és fontos szerepet töltenek be az ismeretek ellenőrzésében is. A számonkérés alapvetően korrekt, de jelentős mértékben a félév közti zárthelyikre és írásbeli vizsgákra épül. A hallgatók ismereteinek további elmélyítése és készségeinek fejlesztése szempontjából szerencsés volna a komplexebb, az évközi munkára épülő és a szóbeli megnyilvánulási lehetőségeket bővítő számonkérési formák szerepének erősítése.

A gyakorlati oktatás eléri pedagógiai céljait és komoly mértékben elősegíti a végzést követő elhelyezkedést. A gyakorlati oktatás megszervezése példaértékű. A hallgatók előre meghatározott, a képzés céljaihoz illeszkedő kritériumoknak megfelelő szervezeteknél folytatnak gyakorlatot.

A gyakorlati munkáról heti részletezéssel jelentést kell készíteniük, mely a gyakorlat elfogadásának alapjául szolgál és egyben motiválja is a hallgatókat a gyakorlat szakmailag

hasznos felhasználására, elősegítve későbbi elhelyezkedésüket. A hallgatók elismerik gyakorlati orientációját, elhelyezkedési esélyeket növelő, a curriculumba beépült készségfejlesztő tárgyak eredményeit is.

A lineáris rendszerre való áttérés személyi feltételei érdemileg nem különböznek a gazdálkodási szakon jelenleg folyó képzés feltételeitől, melyek formailag és gyakorlatilag is teljesülnek. A képzésben a szak és szakirány, valamint tantárgy felelősök rendelkeznek tudományos fokozattal. Jelenleg szakfelelősi és szakirány felelősi feladatokat csak minősített oktató lát el. A tantárgyfelelősök is döntően tudományos fokozattal bíró kollégák, néhány esetben pedig dr. univ. címmel rendelkeznek. A kutatások keretét és az eredmények disszeminációját részben az elmúlt öt évben lebonyolított közel egy tucatnyi nemzetközi projekt biztosítja. A kutatási eredmények másik megjelenési formáját a nemzetközi partnerekkel közösen megrendezett konferenciák publikációs lehetősége biztosítja.

Személyügyi szervező szak

Akkreditációs minősítés

A

A képzés szerkezetében és tartalmában megfelel a szak képesítési követelményeinek. A képzés jól kombinálja a gazdasági és humántudományi ismereteket. A tananyagellátás teljes mértékben megfelelő. Minden tantárgyhoz írásos tananyag minden hallgató számára hozzáférhető. Ezek egy része országosan elfogadott az oktatáshoz jól adaptálható szakkönyv, melyet praktikus óravázlatokkal, segédanyagokkal egészítenek ki a helyi szakemberek, másrészt a helyi tanárok maguk is írják ilyeneket. Az ismeretanyag ellenőrzése a képzés jellegének megfelelő. Ebben helyet kapnak a folyamatos számonkérés módszerei (zárhelyi dolgozat, beadandó feladatok, óráközi, menetközi szereplés) és a félév végi kollokvium, illetve beszámoló és szigorlat. A gyakorlati oktatáshoz a feltételek adottak (oktatók, technikai háttér). Jól hasznosítható stúdió jellegű tanterem, audiovizuális technika, kellő számítástechnikai háttér segíti a folyamatos gyakorlatias jellegű munkát.

A lineáris rendszerekbe történő átlépés a szak szempontjából jelentős változást jelent, hiszen maga a szak ezen a néven megszűnt. A helyébe lépő andragógia, melyen belül szakirányként jelent meg a szakindítási kérelemben összeállított program alapján, a főiskolán folytatható, ehhez a tárgyi, személyi, strukturális körülmények adottak.

A MAB az **andragógia** szakindítását engedélyezte az adott szakirány megnevezése nélkül. A szakot szakirány nélkül is képes a főiskola folytatni. Ehhez erősíteni kell a kifejezetten andragógia jellegű tárgyakat illetve a személyi feltételeket.

A szakért felelős tanszékek aktívan bekapcsolódnak a főiskola kutatási tevékenységébe. A komplex kutatási program humán munkaerő társadalomtudományi aspektusait kutatják. Ebben folyamatosan erősödik az andragógiai és a regionális kutatás. Ehhez a infrastrukturális feltételek adottak. A kutatás személyi feltételeihez hiányzik a tudományos segéderő. Eddigi publikációk száma: 74.

A szak olyan speciális szolgáltatást nem igényel, amely a főiskolán lévő általános szolgáltatásokhoz képest mást jelentene. Figyelmet kell fordítani a humántudományos képzés korszerű informatikai illetve szoftver ellátására.

A személyi feltételek kielégítik a MAB által előírt minimum követelményeket. Ezen belül viszont hangsúlyozni kívánjuk, hogy a humántudományok főállású oktatóinak száma viszonylag alacsony. Az alacsony létszám tudományos minőségét megfelelő, de tekintettel az új andragógia szak követelményeire is, a humántudományokkal foglalkozó

oktatók létszámát mennyiségben és tudományos fokozatokban is erősíteni szükséges. A szakon oktatók száma 45 fő, teljes munkaidőben foglalkoztatott 25 fő, a vezető oktatók száma pedig 11 fő. A tantárgyak 69%-ának felelőse vezető főállású oktató. A humántudományokkal foglalkozók számára azért szükséges nyomatékosan odafigyelni, mert az utódszak képzési követelményeiben ezen területek súlya jelentősen megnőtt.

A szak tanszékei oktatói különös figyelmet fordítanak a hallgatói elégedettség és a végzetek nyomon követésére. Ezzel kapcsolatban számos szakdolgozat, diákköri dolgozat született, ilyen jellegű nemzetközi és országos kutatásokban vesznek részt, ezek egy része publikációban megjelent. A vizsgálatok a hallgatókon túl a dolgozói elégedettségvizsgálatra is kiterjednek.

A hallgatókkal történt személyes beszélgetés alapján megállapítható, hogy a hallgatók a képzést szakmai szempontból is nagyra értékelik, elsősorban annak sokrétűsége miatt és a szakon folyó pedagógia munkával, annak emberi kommunikációs vonatkozásaiban is elégedettek.

A tehetséggondozással kapcsolatban magas szintű kutatási és publikációs tevékenység is fellelhető. Rendszeresen szerveznek Tudományos Diákköri Konferenciát, amelyen évenként 6-8 fő körüli résztvevő a szakról kerülnek ki. Országos konferencián 1 különdíjas és 1 I. helyezet hallgató lett. Az Országos Diákköri Konferencián és a Nemzetközi Konferencián is részt vesznek.

A szakon végzett nappali tagozatos hallgatók mintegy 30%-a továbbtanul egyetemi szinten, közülük kettő a doktor képzésbe kapcsolódott be. Szakmai szempontból is fontos, hogy a szak vezetése igyekszik, törekszik a más szakokkal való egyeztetésre, kommunikációra a tantárgyak elnevezése és tartalmi összehangolása szempontjából. A szak néhány tantárgy esetén hasznosítja a főiskola egészének szellemi kapacitását olyan esetekben, amikor egyes tantárgyakat a főiskola más karának oktatója tanít.

A szak vezetői és munkatársai pozitívan értékelik, büszkék arra, hogy az elmúlt évek során időnként saját hibájukból is okulva színvonalas hallgatói és befogadói oldalról is elismert képzést valósítottak meg a főiskolán. Sajnálják, hogy az új képzési rendben a szak ebben a formájában megszűnik, de minden pozitív eredményt és tapasztalatot igyekeznek átvinni az új *andragógia* szakba.

Intézmény további működésére vonatkozó megjegyzések, javaslatok:

1. Hogyan készüljön fel az intézmény?

Egyértelműen bizonyítaniuk kell, hogy fontosnak tartják a szakok folytatásaként megjelenő utódszakok működését a főiskolán és ehhez elengedhetetlenül szükséges a személyi feltételeket javítani.

2. Mire kívánja felhívni a bizottság a majdan kiküldendő látogató bizottság figyelmét?

A **műszaki menedzser** szak indítási engedélyét a Főiskola egy korábbi struktúrában kapta meg. **Javasoljuk a szak akkreditálását három év után** (az első diploma kiadását követően) **elvégezni.**

A tudományágat érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok

A Kar a gazdálkodás- és szervezéstudományok területén a jövőben is képes a felsőfokú szakképzésre (FSZ) illetve az alapképzésre (A).

TSF – EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZET (GYULA)

A diplomás ápoló képzés Gyulán 1993-ban indult, a Pándy Kálmán Megyei Kórház (az ország 7. legnagyobb egészségügyi intézménye) infrastruktúrájára, ill. a több évtizedes hagyományokkal rendelkező szakképzés tapasztalataira támaszkodva. A 2000 és 2003 közötti időszakban alakul ki az integrált, több profilú (a diplomás ápoló mellet az általános szociális munkás és az egészségturizmus szakirányú) képzési koncepció és kezdődtek meg az ehhez szükséges személyi fejlesztések és az infrastruktúra bővítését szolgáló beruházások.

MINŐSÉGÉRTÉKELÉS

Oktatás-képzés

Mind a tantárgystruktúra, mind az oktatott tárgyak szakmai tartalma megfelel a képzési követelményeknek, harmóniában van a hazai és a nemzetközi előírásokkal. Az ellenőrzési és számonkérési technikák minden szempontból megfelelők.

A háttérintézmény (Pándy Kálmán Megyei Kórház) kiváló adottságot jelent a gyakorlati képzéshez. A kialakított "tutor rendszer" lehetővé teszi az egyéni szakmai fejlődés folyamatos követését, segítségét és egyúttal garanciát jelent a minőségi képzésre is.

A képzés BSc szinten folyik, az infrastruktúra adott állapotában is megfelel, további bővítés előkészítve, az oktatói állomány több mint 80%-a rendelkezik tudományos fokozattal.

Kutatás-fejlesztés

A személyi feltételek adottak, elsősorban a kórházi háttér jelenti a bázist.

Az Infrastrukturális feltételek megfelelőek.

Kutatási- és fejlesztési eredmények

A kórházi betegellátáshoz kapcsolódó K+F eredmények, erős Tudományos Diákköri háttérrel. Az eredményesség a megjelent tanulmányok szintjén lemérhető.

Szolgáltatások.

Kollégium: megoldott a városi szálláshelyek bevonásával.

Sport: A többi karral közösen üzemeltetett sportlétesítmények és a sportköri lehetőségek megfelelőek.

A nyelvi képzés megoldott. PROFEX nyelvvizsga központ működik

A könyvtárban mind az infrastruktúrális, mind a személyi feltételek kiválóak.

Az informatika magas szinten megoldott. Jó számítástechnikai eszközellátottság. ECDL vizsgaközpont.

Az oktatástechnika megfelelő

Személyi feltételek (a minőségi működéshez szükséges humán erőforrás biztosított-e)

Igen, az oktatók több mint 80%-a minősített

Hallgatói elégedettség, végzetek nyomon követése

Jelentős előnyt jelent, hogy a végzetek nagy hányada a megyei kórházi hálózatban (ahol a gyakorlati képzés történt) helyezkedik el, így közvetlen a visszacsatolás.

Tehetséggondozás

Magas színvonalú Tudományos Diákköri tevékenység. Az aktív hallgatók megbecsülésére kiemelt figyelmet fordítanak.

Vezetés értékelése

Döntési szintek (hol, milyen módon, mit ellenőriznek)

Átlátható, világos vezetési struktúra, tisztázott kompetenciaszintek.

Minőségbiztosítási rendszer megléte, működtetése, minőségfejlesztés

A Gyulai Egészségügyi Intézet munkájára jellemző, hogy a képzés során igen intenzív személyes kapcsolat alakul ki az oktatók és a hallgatók között. Ez lehetővé tesz közvetlen visszacsatolásokat is.

Az oktatók hallgatói véleményezése megtörtént. A véleményezés lebonyolítás érdemes átgondolni (főlián kivetített kérdések és egyszerűsített kérdőív került alkalmazásra). Az egyes oktatókra, esetleg tárgy csoportokra adott válaszok trendjét az elkövetkező években érdemes lenne elemezni.

A kórházban töltött gyakorlatot követően a Pándy Kálmán Kórház is kér visszajelzést a gyakorlat tapasztalatairól. Ezen információk feltehetően a kórház minőségmenedzsment rendszerébe épülnek be. Szükség lenne ezeket a főiskola minőség fejlesztési munkájában is hasznosítani.

Az Intézet dolgozói elégedettség vizsgálatának eredményei az akkreditációs jelentésük 10. mellékletében olvasható. Célszerű későbbiekben a trendeket is elemezni.

Az új képzéseknél feltétlenül szükséges az integráció adta lehetőségeket (GFK) jobban kihasználni. Erre a jelenlegi képzéseknél is nyílna lehetőség.

Integrált intézmény esetén az integrációval kapcsolatos észrevételek

Szoros és optimális együttműködés a karok és szakok közt, mind a személyi állomány, mind az infrastruktúra-használat terén.

Önértékelés – jövőkép – stratégia

Reális önértékeléssel rendelkezik az Intézet. A Régió szintjén világos jövőképet és az adottságoknak megfelelő fejlesztési stratégiát alakítottak ki. Pozitívként kiemelendő a szoros együttműködés a helyi önkormányzattal, ami a regionális beágyazottságot erősíti.

Intézményi akkreditációs jelentés – 2006/9/XI/2. sz. MAB határozat
Tessedik Sámuel Főiskola - Gazdasági Főiskolai Kar
TSF – Egészségügyi Intézet Gyula

EGÉSZSÉGTUDOMÁNYOK	
<u>Alapképzés</u>	<i>Akkreditációs minősítés</i>
<p><u>Megnevezés:</u> diplomás ápoló szak <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő:</u> nappali: 8 félév levelező: 8 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 36/1996. (III.5.) <u>A jogutód alapszak:</u> ápolás és betegellátás <u>képzési terülte:</u> . orvos- és egészség-tudomány <u>képzési ága:</u> egészség-tudományi</p>	A

A tudományág általános értékelése (minőségértékelés)

A diplomás ápoló szak a jelenlegi formájában akkreditálható. A meglévő infrastruktúra és az oktatói állomány mindenben megfelelő, a tantárgystruktúra korszerű, kiemelkedően jó a gyakorlati oktatási rendszer. Az akkreditáció a szak kifizetéséig érvényes.

A tudományágat érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:

A Tessedik Sámuel Főiskola **az ápolás és betegellátás, valamint az egészségügyi szervező** megnevezésű BSc szak indítási kérelmét (melynek egy lehetséges szakiránya az *egészségturizmus szervező*), a MAB a 2005/7/IX/2/55. sz., illetve a 2005/7/IX/2/55. sz. határozatában nem támogatta, de az oktatási miniszter 2 évre szóló szakindítási engedélyt adott. Felhívja a MAB a Főiskola figyelmét, hogy – tekintettel a MAB 2006/1/VI/2. sz. határozatára, mely a MAB által nem támogatott, a miniszter által engedélyezett alapképzési szakok minőségvizsgálatát írja elő –, az **ápolás és betegellátás, valamint az egészségügyi szervező** megnevezésű BSc időközi minőségvizsgálati eljárásának lefolytatása esedékessé válik.

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK	
<u>Alapképzés</u>	<i>akkreditációs minősítés</i>
<p><u>Megnevezés:</u> általános szociális munkás <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő:</u> nappali: 8 félév levelező: 8 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 36/1996. (III.5.) <u>A jogutód alapszak:</u> szociális munka <u>képzési terülte:</u> . társadalomtudományi <u>képzési ága:</u> szociális</p>	A

A tudományág általános értékelése (minőségértékelés)

További személyi fejlesztések szükségesek, melyeket megkezdték, de a tervek szerint csak 2 év alatt válik a követelményeknek megfelelővé a szakember összetétel.

A tudományágat érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:

A bizottság javasolja, hogy a 2006/1/VI/2. sz. MAB határozata értelmében a TSF-en lefolytatandó minőségvizsgálati eljárás során a MAB vizsgálja meg azt is, hogy az **általános szociális munka szakon**, illetve annak **szociális munka** megnevezésű jogutód szakján a szakember összetétel a követelményeknek megfelelővé vált-e. (A 2006/1/VI/2. sz. határozat a MAB által nem támogatott, a miniszter által engedélyezett alapképzési szakok időközi minőségvizsgálatáról szóló MAB határozat.)